

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 19, czerwiec 2026 15:14

Piotr Majoch

Odśloni: 149

NSA oddalił skargę kasacyjną Zastępcy RPO od wyroku dopuszczającego możliwość ograniczenia prawa do informacji publicznej w przypadku ubiegania się o nią przez anonimowy podmiot.

Powróćmy do sprawy dopuszczalności anonimowych wniosków o udostępnienie informacji publicznej. W lutym br. duże zainteresowanie Czytelników wzbudziła interwencja Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich Stanisława Trociuka w sprawie żądanego przez niektóre organy ujawnienia tożsamości przez osoby ubiegające się o informację publiczną. W opinii Zastępcy RPO tego typu wymogi są pozbawione podstawy prawnej, a uzależnienie pozytywnego rozpatrzenia wniosku od przedstawienia się osoby go składającej narusza konstytucyjne prawo do informacji publicznej. Szerzej o sprawie pisaliśmy już na łamach naszego Dziennika: [Czy anonimowe wnioski o informację publiczną zasługują na rozpatrywanie interweniujecie Zastępcę RPO](#)

W ostatnim czasie złożona przez S. Trociuka skarga kasacyjna od wyroku WSA w Warszawie z 13 sierpnia 2025 r. (sygn. II SAB/Wa 333/25) została oddalona przez Naczelny Sąd Administracyjny. Mimo to, pewne argumenty podniesione w skardze zostały uznane za zasadne. Mowa chociażby o ugruntowanej w orzecznictwie aprobacie dla wniosków anonimowych i braku podstawy dla żądania przedstawienia się przez osobę ubiegającą się o daną informację. Mimo to NSA uznał pewne obawy wyrażone w zaskarżonym kasacyjnie wyroku za uzasadnione. Jak wynika z ustnego uzasadnienia rozstrzygnięcia, pewne tematy mogą uchodzić za na swój sposób problematyczne.

Sąd zwrócił uwagę na charakter niektórych wniosków o udostępnienie informacji publicznej związanej z kwestiami bezpieczeństwa czy nowoczesnych technologii. W dobie rozwoju sztucznej inteligencji oraz wojny hybrydowej za tego typu pytaniami mogą stać nie konkretni ludzie lecz internetowe boty działające automatycznie z przyczyn trudnych do ustalenia. Uwzględniając treść art. 5, 7 i 8 ust. 2 Konstytucji RP, Sąd stwierdził, że w pewnych okolicznościach organy mają prawo odmówić rozpatrzenia anonimowego wniosku. Dotyczy to jednak wyłącznie sytuacji, gdy przedmiotem wniosku jest zagadnienie odnoszące się do spraw bezpieczeństwa publicznego, a także zachodzą szczególne przesłanki podlegające kontroli sądowej. Przesłanki te mają zostać przedstawione szerzej w pisemnym uzasadnieniu rozstrzygnięcia.

Temat będzie nadal monitorowany. Ewentualne ograniczenia możliwości ubiegania się o uzyskanie informacji publicznej przez anonimowych wnioskodawców może istotnie wpłynąć na sposób rozpatrywania wniosków przez poszczególne organy. Wszelkie przesłanki dopuszczające odmowę udostępnienia takich informacji niezależnie od ich charakteru, to tworzenie pewnych nieznanych dotąd wyjątków. Jak podkreślono w komunikacie Biura RPO, pozaustawowe ograniczenia zasady jawności życia publicznego mogą zostać uznane za ograniczenia sprzeczne z Konstytucją.

Źródło: [BIP Biura RPO](#)